

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 298/2025-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku a v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Mgr. Petrom Kupkom, advokátom, Hlavná 23, Trnava, proti postupu Okresného súdu Trnava (predtým Okresného súdu Piešťany) v konaní vedenom pod sp. zn. PN-20Cpr/15/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN-20Cpr/15/2018 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Trnava **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. PN-20Cpr/15/2018 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **2 000 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Trnava **p o v i n n ý** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Trnava **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,16 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (predtým Okresného súdu Piešťany) v konaní vedenom pod sp. zn. PN-20Cpr/15/2018. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadost'učinenie 12 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou zo 6. apríla 2018 na Okresnom súde Piešťany domáhala určenia nesprávneho zaradenia do platovej triedy a doplatenia platu, ochrany osobnosti, odstránenia následkov porušenia zásady rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávnom vzťahu a náhrady nemajetkovej ujmy.
3. Sťažovateľka uvádza, že po prvotných procesných úkonoch v roku 2018 sa prvé pojednávanie uskutočnilo 15. januára 2020, celkovo bolo nariadených 12 pojednávaní, pričom minimálne 4 z nich sa neuskutočnili.
4. Sťažovateľka podala sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi súdu 7. júna 2021. K výsluchu svedkov a vykonaniu navrhnutých dôkazov okresný súd pristúpil až po viac ako 6 rokoch od podania žaloby, v roku 2024.
5. Okresný súd vec prerokoval na pojednávaní 4. septembra 2025, pričom 5. septembra 2025 bol vyhlásený rozsudok vo veci samej, ktorý v čase rozhodovania o ústavnej sťažnosti doručuje okresný súd stranám sporu.
6. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, podľa sťažovateľky nejde o zložitú konanie. Ide o pracovnoprávny spor, teda bežnú agendu, na ktorú sa (s ohľadom na kauzálnu príslušnosť) označený súd špecializuje. Z hľadiska povahy veci však ide o konanie mimoriadne citlivé, pretože stav neistoty týkajúci sa platových nárokov závažne ovplyvňuje zabezpečovanie životných potrieb sťažovateľky a jej rodiny. Sťažovateľka uvádza, že po celú dobu bola aktívna a súčinná a neprispela žiadnym spôsobom a ani v žiadnom rozsahu k doterajšej dĺžke súdneho konania.
7. Podľa názoru sťažovateľky dlhodobú nečinnost' všeobecného súdu v súdnom konaní nemožno nijako ospravedlniť, o to viac, ak súd rozhoduje o náprave porušenia pracovnoprávnych predpisov vrátane jej nesprávneho zaradenia do platovej triedy a súvisiacich nárokov. V danom prípade však súd svojím nečinným a neprimerane zdĺhavým postupom právnu neistotu sťažovateľky neodstránil, ale, naopak, ešte viac prehĺbil. Frustrácia sťažovateľky postupne prerástla až do stavu zúfalstva, keďže ani po dlhom čase neboli prietahy v konaní odstránené a jej nároky zostávajú nevyriešené, preto sa domáha i priznania finančného zadost'učinenia.
8. Ústavný súd prijal uznesením sp. zn. II. ÚS 298/2025 z 28. mája 2025 ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie okresného súdu

9. Okresný súd k ústavnej sťažnosti zaujal stanovisko podaním sp. zn. 1SprV/559/2025 zo 14. júla 2025, ktorého súčasťou je i prehľad procesných úkonov v napadnutom konaní.

10. Predseda okresného súdu uviedol, že súd koná vo veci plynulo, bez prieťahov, s výnimkou krátko obdobia, keď boli v platnosti prísne opatrenia z dôvodu zabránenia šíreniu ochorenia COVID-19, pričom v prípade, ak došlo k zmareniu pojednávania z dôvodu na strane súdu, sudkyňa stanovila termín ďalšieho pojednávania v čo najkratšom čase.

11. Poukázal tiež na to, že sťažovateľka navrhla vypočuť veľké množstvo svedkov, z ktorých súd najprv vypočul najbližších kolegov a nadriadených; keďže sťažovateľka trvala aj na výsluchu ďalších svedkov, toto si vyžadovalo opakované odročenie pojednávania.

12. Okresný súd považuje ústavnú sťažnosť za neopodstatnenú, keďže nezistil žiadne zbytočné objektívne ani subjektívne prieťahy v konaní, ktoré by boli spôsobené sudkyňou alebo pracovníkom okresného súdu. Súd postupoval a postupuje v zmysle príslušných procesných predpisov, jednotlivé úkony vykonáva v primeraných lehotách, pričom vyvinul snahu na riadny postup v konaní; súd vykonával plynulé a efektívne úkony, bez zbytočných prieťahov.

13. Predseda súdu uviedol, že konanie sa nachádza v jeho záverečnej fáze (pred vyhlásením rozsudku vo veci samej) a nesúhlasí s priznaním finančného zadosťučinenia sťažovateľke v požadovanej výške.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Sťažovateľka podstatnou časťou argumentácie tvrdí, že zo strany okresného súdu konajúceho v jej veci došlo k vzniku zbytočných prieťahov.

15. Predmetom konania pred ústavným súdom je preto posúdenie, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

17. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

18. Právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo a aby bol čo najskôr odstránený stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Povinnosti súdu a sudcu v tomto smere sú v Civilnom sporovom poriadku normované jasne (čl. 17 a § 157 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

19. K vzniku zbytočných prietáhov v konaní pred všeobecným súdom môže pritom dôjsť nielen jeho nečinnosťou, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou (m. m. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

20. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

21. Ústavný súd konštatuje, že z hľadiska povahy veci ide o konanie mimoriadne citlivé, pretože stav neistoty ohľadne nárokov vyplývajúcich z pracovného pomeru závažne ovplyvňuje zabezpečovanie životných potrieb sťažovateľky ako strany sporu, prípadne aj jej rodiny (II. ÚS 52/99, II. ÚS 32/02).

22. Pokiaľ ide o posúdenie kritéria právnej zložitosti prejednávanej veci, pracovnoprávne spory patria medzi bežnú rozhodovaciu agendu kauzálnych príslušných všeobecných súdov. Vychádzajúc z predloženého spisového materiálu, ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie je skutkovo zložitejšie, keďže pre rozhodnutie veci bolo potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie (výsluchy svedkov, zaobstaranie listinných dokladov). Zároveň však uvádza, že žiadna právna ani skutková zložitosť veci nemôže ospravedlniť viac ako sedem rokov trvajúce súdne konanie na súde jednej inštancie, lebo dôveryhodnosť justície tak trpí zásadným spôsobom.

23. Po preskúmaní príslušného spisového materiálu ústavný súd zistil, že sťažovateľka svojím správaním v napadnutom konaní neovplyvnila nežiaducim spôsobom jeho dĺžku.

24. V súvislosti s ústavným prieskumom postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a vyžiadaného spisového materiálu zistil, že konanie v uvedenej veci začalo podaním žaloby pôvodne na Okresnom súde Piešťany 6. apríla 2018. Okresný súd vo veci samej rozhodol až po takmer sedem a pol rokoch 5. septembra 2025, pričom toto rozhodnutie je doručované stranám sporu, teda konanie dosiaľ nie je právoplatne skončené.

25. Neprimeranú dĺžku napadnutého konania ovplyvnili dlhé časové rozostupy medzi jednotlivými pojednávaniami (spravidla viac ako pol roka), ako aj zmena zákonného sudcu, keď došlo ku rok a pol trvajúcej nečinnosti súdu.

26. Konštatovanie okresného súdu, že vplyv na konanie mala i situácia spôsobená pandémiou COVID-19, ústavný súd považuje za natoľko všeobecné, že naň nemohol prihliadať a ani zo samotného predloženého súdneho spisu ústavný súd nezistil priamu súvislosť medzi mimoriadnymi opatreniami prijatými vládou Slovenskej republiky v súvislosti so zabránením šírenia ochorenia COVID-19 a priet'ahmi v napadnutom konaní.

27. Ústavný súd tiež pripomína, že personálne obsadenie súdu, jeho organizácia či vysoký počet vecí v príslušnom oddelení, ako ani optimalizácia súdnictva nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nad rámec poznamenáva, že je táto okolnosť z individuálneho hľadiska, teda z hľadiska osoby zákonného sudcu pochopiteľne ospravedlniteľná, avšak z hľadiska celkovej zodpovednosti všeobecného súdu za plynulosť konania v posudzovanej veci ju zohľadniť nemožno.

28. Ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní okresného súdu sa vyskytlo obdobie dlhohodovej neodôvodnenej nečinnosti, ako i kratšie opakujúce sa obdobia krátkodobej nečinnosti, preto dospel k názoru, že došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote (bod 1 výroku rozhodnutia).

IV.

Príkaz konať vo veci a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

29. V záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) konať v predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov, pretože ku dňu prerokovania ústavnej sťažnosti nebolo napadnuté konanie právoplatne skončené (bod 2 výroku rozhodnutia).

30. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie 12 000 eur z dôvodov uvedených v bode 7 tohto rozhodnutia.

31. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

32. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za potrebné priznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie. Pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy všetky okolnosti danej veci, predovšetkým celkovú dĺžku napadnutého konania, privilegovaný predmet konania, neodôvodnenú nečinnosť súdu, ako aj skutočnosť, že sťažovateľka sa aktívne domáhala prejednanja veci. Po zohľadnení týchto okolností, majúc na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocítovej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval za primerané priznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie 2 000 eur podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku rozhodnutia).

33. Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplataenia.

V. Trovy konania

34. Sťažovateľka si uplatnila náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním právnym zástupcom 949,17 eur.

35. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu a priznal sťažovateľke odmenu za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti). Odmena za jeden úkon právnych služieb v roku 2025 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje 371 eur. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom dvakrát po 14,84 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a daňou z pridanej hodnoty, pretože právny zástupca sťažovateľky je platiteľom tejto nepriamej dane, predstavuje 949,16 eur (bod 4 výroku rozhodnutia).

36. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu